

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

en sådan undervisning. Handelsskoleuddannelsen er vel noget i den retning. En sådan uddannelse skal imidlertid ikke være et led i den højere skoleundervisning, således som mellemskolen og realskolen i nogen grad er det. Det skulle være en parallel til gymnasieskolen, men med et selvstændigt mål, der tager sigte på de områder i erhvervslivet, som de unges uddannelse samler sig om. Det skulle også være muligt at give sådanne skoler et vist alment tilsnit som tilfældet f. eks. er med vore landbrugsskoler, vore husmandsskoler og nogle håndværkerskoler og købmandsskoler. Så skulle vi naturligvis vedblivende bevare og videreudbygge de skoler, vi har, både faglige og almindelige, for ungdommen, der ikke går læsevejen, ved at gøre disse skoler mere rummelige og lægge undervisningen tilrette, så adgangen gøres let for elever fra alle befolkningsgrupper. Men hovedpunktet i det, jeg her har sagt, skulle være, at man skulle tilrettelægge en videregående undervisning, der ikke var et led i den højere skoles almindelige undervisning, men som havde selvstændigt sigte, og som kunne give muligheder for at holde noget igen overfor den, frygter jeg, meget stærke og voldsomme tilgang til gymnasieskolen, som ellers let kan blive resultatet. Almindelige spærringer bestående i at lade være at oprette nye gymnasieskoler i visse dele af landet og derved skaffe en vis begrænsning er et meget utiltalende princip at gå frem efter. Det er heller ikke særlig tiltalende med en negativ indstilling overfor ønsket om at få en videregående uddannelse. Det er bedre, forekommer det mig, hvis vi ønsker at lede uddannelsen over på andre områder, hvor der er brug for evnerige, dygtige unge, at vi så tilrettelægger en uddannelse, der på naturlig vis kan drage disse unge over til denne uddannelse i forbindelse med det praktiske arbejde, de skal udføre i samfundet.

Men når vi nu drøfter det økonomiske grundlag for ungdommens uddannelse og den praktiske tilrettelægning af undervisningen, således som vi gør her, kunne det i og for sig godt være betimeligt, om man samtidig overvejede undervisningens indhold. Det gælder både den praktiske skole, skolen, som jeg tænker mig, tagende sigte

på de unge, som uddanner sig til det praktiske liv, og også den højere skole i det hele taget.

Hvad er det, man vil med denne skole, hvilket mål stiller man imod? For ungdomsundervisningens vedkommende kan man vel stort set sige, at mottoet er: bliv dygtig, bliv navnlig fagligt dygtig, det er det, det gælder! Man siger, at kravene øges på alle områder. Mekanisering og teknik kræver specialisering og koncentration. Fagdyrkelsen bliver mere og mere udpræget indenfor al uddannelse, også den akademiske uddannelse. Jeg tror, det er nødvendigt, vi gør os klart, at en fortsat udvikling efter disse retningslinier kan blive farlig. Det isolerer menneskene, det fører let til, at enhver bliver sig selv nok. Det almene trænges i baggrunden, og fællesskabet i erhvervslivet, folkelivet og samfundslivet udvikles ikke i dette klima og under disse vilkår.

Det er forøvrigt også ejendommeligt at se, at på samme tid, hvor skolefolk fra andre lande kommer til Danmark for at lære at kende den danske folkehøjskole, denne udpræget almene ungdomsskole, er det, ligesom vi her i landet ikke kan få øje på de værdier, en sådan dansk skoleform indebærer. Men har vi råd til det? Jeg tror, at vi nu i disse år, hvor vi lægger de mange planer for de store årganges undervisning og uddannelse, alvorligt må tage op til overvejelse, om det undervisnings- og uddannelsesgrundlag, vi har at tilbyde, giver ungdommen det, den har brug for. For vel er det rigtigt, og vel er det nødvendigt, at de unge bliver dygtige og kan udnytte den højt udviklede teknik, der i vor tid er til rådighed, men det er jo ikke alene et spørgsmål om kundskaber og færdigheder, for at dette kan ske, det er også et spørgsmål om modenhed og personlig udvikling og i et demokrati også et spørgsmål om samarbejdsvilje og ansvarsfølelse, og alt dette kan let blive forsømt i en tid, hvor al interesse for uddannelse og undervisning samler sig om det faglige, således som det i stigende grad gør, også her i landet.

Jeg synes også, at vi i denne forbindelse har lov at henvise til, at det dog før i historien er set, at det var ikke i de tider, hvor al interesse samlede sig om det faglige og det